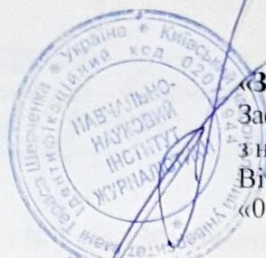

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Інститут журналістики

Кафедра кіно- і телемистецтва

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник директора
з навчально-виховної роботи
Віталій КОРНЄЄВ
«01» вересня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

*Кіно-, телеоператорство: технічні засоби та методи
у створенні зображення*

для студентів

галузь знань
спеціальність
освітній рівень
освітня програма
вид дисципліни

02 Культура і мистецтво

21 Аудіовізуальне мистецтво і виробництво
перший, бакалавр
кіно-, телеоператорство
обов'язкова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2021 / 2022
Семестр	3/4
Кількість кредитів ECTS	12
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	екзамен/екзамен

Викладачі:

Галицький Володимир Васильович, доцент кафедри кіно-
і телемистецтва

Пролонговано: на 2021/2022 н.р. _____ (_____) «__» __ 20__ р.
на 202_/202_ н.р. _____ (_____) «__» __ 20__ р.
на 202_/202_ н.р. _____ (_____) «__» __ 20__ р.

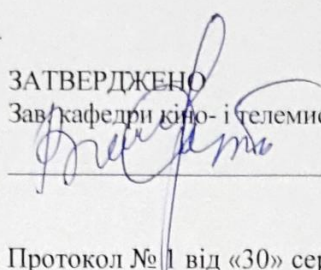
КИЇВ – 2021

Розробники:

Галицький Володимир Васильович, доцент кафедри кіно- і телемистецтва

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри кіно- і телемистецтва

_____ Віта ГОЯН

Протокол № 1 від «30» серпня 2021 р.

Схвалено науково-методичною комісією Інституту журналістики

Протокол від « 31» серпня 2021 року № 1

Голова науково-методичної комісії _____

Анастасія ВОЛОБУСВА

1. Мета дисципліни – опанування студентами основ кіно-, телеапаратури і оптики, які є головними інструментами у роботі кіно-, телеоператора. Ознайомлення студентів з фізичними процесами і фундаментальними принципами побудови телевізійного обладнання, устроєм, характеристиками і нормами експлуатації відеотехніки, а також ознайомлення студентів із технологічною складовою відеозйомки, відеомонтажу і телевізійного мовлення, на яких побудована складна система сучасного телебачення і цифрового кіновиробництва.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1.Знати:

Знання фізики на рівні шкільної програми.

3. Анотація навчальної дисципліни: Навчальна дисципліна є важливою складовою в навчанні та набутті професійних навичок операторського мистецтва. Створюючи зображення високої технічної якості та художньої виразності студенти теоретично вивчають та практично застосовують можливості використання різноманітної операторської техніки та обладнання, застосовуючи його в операторських прийомах зйомки. Грамотне та безпечне виконання цих прийомів є ознакою професійної культури, що утворює стилістичну цілісність та зображальну пластику в образному рішенні фільму, телевізійної програми.

4. Завдання (навчальні цілі):

Завданням курсу є розкриття творчих здібностей у формуванні художньої культури, відповідальності за зображувальну і художню якість, виховання етичних і професійних норм поведінки.

Дисципліна спрямована на формування таких програмних компетентностей

ЗК05. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності).

ЗК06. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК08. Здатність працювати у команді.

ФК06. Здатність здійснювати професійну діяльність із застосуванням сучасних досягнень теорії та методології аудіовізуального мистецтва та виробництва з урахуванням широкого спектру міждисциплінарних зв'язків.

ФК11. Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень аудіовізуальної культури.

ФК13. Здатність здійснювати та підтримувати зв'язок із засобами масової інформації з метою просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень аудіовізуального мистецтва, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та <u>пороговий критерій оцінювання</u>	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Знати історію виникнення кінематографа як мистецтва	Лекція. Лабораторна робота, самостійна робота	Усна відповідь екзамен	10
1.2	Знати – технічну термінологію і	Лабораторна	Усна відповідь	

	принципи створення кінозображення.	робота , семінарське заняття ,самостійна робота		
1.3.	Знати – основну конструкцію вузлів кінокамери, їх взаємодію та можливості	Лабораторна робота , самостійна робота	Усна відповідь МКР	
1.4.	Вміти- використовувати сучасну кінокамеру як інструмент для фіксації зображення в русі і кольорі	Лекція. Лабораторна робота , семінарське заняття, самостійна робота	Усна відповідь	
2.1	Вміти- створювати окремі кінокадри та епізоди, яким притаманні певні композиційні та колористичні рішення,використовуючи різноманітну оптику та допоміжну операторську техніку	Лекція. Лабораторна робота , самостійна робота	Усна відповідь екзамен	20
2.2.	Вміти – використовувати теоретичні знання в практичних роботах	Лабораторна робота , семінарське заняття, самостійна робота	Усна відповідь МКР	20
2.3.	Приймати участь у зйомках учбових робіт режисерського курсу	Лабораторна робота , самостійна робота	Усна відповідь	
2.4.	Об`єктивно сприймати зауваження і критику щодо своїх практичних кіноробіт, працювати автономно і відповідально	Лабораторна робота , самостійна робота	Усна відповідь, екзамен	
3.1	Презентувати результати	Лабораторна робота , самостійна робота	Усна відповідь	
3.2.	Проводити обговорення в колективі	Лабораторна робота , самостійна робота	Усна відповідь	20
3.3.	Вміти ставити завдання технічному персоналу та контролювати якість її виконання	Лекція. Лабораторна робота , самостійна робота	Усна відповідь Екзамен МКР	
3.4.	Співвідносити творчі задуми з об`єктивними можливостями виробничого процесу	Лабораторна робота , самостійна робота	Усна відповідь	
4.1	Автономність і відповідальність	Лабораторна робота , самостійна робота, семінарське заняття	Усна відповідь МКР	
4.2.	Навики безпечної діяльності. Дотримання техніки безпеки	Лабораторна робота , самостійна робота	Усна відповідь	30
4.3.	Самостійна робота з операторською технікою	Лабораторна робота , самостійна робота	Усна відповідь	

4.4.	Володіти елементарними навичками операторських прийомів зйомок та їх виконання технічними засобами операторської майстерності.	Лабораторна робота , самостійна робота	Усна відповідь, екзамен	
	разом			100%

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни (код) / Програмні навчання (назва)	1.1	1.2	1.3	1.4	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	3.4	4.1	4.2	4.3	4.4
	ПРН1. Володіти методами та прийомами операторської/творчо-виробничої діяльності при створенні (виробництві) аудіовізуальних творів.	+		+		+		+			+				+	
ПРН5. Генерувати нові ідеї для втілення їх в аудіовізуальному творі.	+		+			+			+		+			+		
ПРН9. Планувати і організувати роботу колективу для виконання професійних завдань.		+		+		+		+			+		+	+		+
ПРН10. Оформлювати виробничу документацію (заявка, календарно-постановочний план, кошторис тощо)	+		+		+		+		+			+				+
ПРН11. Знати, розуміти і використовувати у професійній діяльності концептуально-видові та стилістичні стандарти телевізійного ефіру, вимоги до особливості роботи у прямому ефірі, підготовки телевізійних програм різних жанрів.		+			+		+		+			+			+	
ПРН14. Вміти підтримувати зв'язок із засобами масової інформації з метою просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень аудіовізуального мистецтва.	+		+			+				+			+		+	

7. Схема формування оцінки. Контроль знань студентів у 3-4 семестрах здійснюється за модульно-рейтинговою системою. Впродовж семестру 47 % годин відводиться на аудиторні заняття (семінарські заняття, ситуативні тести на лекціях, модульні роботи) і 53 % – на самостійну роботу у вигляді власного відеопроєкту у якому студент проявить себе як оператор – загалом не менше 20 балів (рекомендовано – 36 балів), максимально 60 балів. Під час складання підсумкового контролю – екзамен (у письмовій формі) студент може отримати максимально 40 балів, мінімально – 24 бали.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

	ЗМ-1, 2,3,4	
	Min. 36 – балів	Max. 60– балів
Усна відповідь		
Практичні 1–6 оцінюються в 3 бали, практичне 7 оцінюється в 2 бали	5x2=10, 2x1=2	6x3=18; 1x2=2
Ситуативні тести на семінарах	1x1=1	1x3=3
Самостійна робота	18	30
Модульна контрольна робота	5	7

- підсумкове оцінювання:

- форма оцінювання – екзамен;

- максимальна кількість балів, які може отримати студент – 40 балів;

- форма проведення екзамену – письмова, види завдань – тести та відкрите запитання;

оцінюються такі результати: тестові завдання – за кожну правильну відповідь студенти отримують 1 бал (максимально – 20); відкрита відповідь: фактична вмотивованість і достовірність фактів із історії аудіовізуального мистецтва, вичерпність, логічність, лаконічність, грамотність; списування та плагіат автоматично ведуть до незадовільної оцінки;

- умови допуску до підсумкового екзамену:

за виконання навчальної програми (оцінювання аудиторних завдань і самостійної роботи) студент має отримати впродовж семестру не менше 20 балів (рекомендований мінімум складає 36 балів). Мінімальна кількість балів, які додаються до семестрових – 24 бали.

Студент, який набрав сумарно меншу кількість балів, ніж критично-розрахунковий мінімум 20 балів до складання екзамену не допускається.

	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Іспит	Підсумкова оцінка
Мінімум	18	18	24	60
Максимум	30	30	40	100

7.2. Організація оцінювання:

Дисципліна поділена на 4 змістові модулі (частини). Кожен змістовий модуль включає в себе лекції, практичні заняття, семінарські та самостійну роботу студентів, які звершуються рейтинговим контролем рівня засвоєння знань програмного матеріалу відповідної частини курсу та певних професійних навичок. У змістовий модуль 1 (ЗМ1) входять теми 1-5 (семінар 4, практичні 1-5), у змістовий модуль 2 (ЗМ2) – теми 6–12 (практичні 6–12), у змістовий модуль 3 (ЗМ3) – теми 14–17 (семінар – 15, практичні 14–17), у змістовий модуль 4 (ЗМ4) – теми 18–23 (практичні 18–23). Часткове звітування за самостійну роботу – частина 1 (визначення мети, ідеї, концепції відеороботи, потенційної аудиторії; окреслення завдань проекту) входить у ЗМ1; презентація власного проекту: 1 частина – до ЗМ2, 2 частина проекту (завершення) ЗМ4.

Оцінювання успішності знань студентів здійснюється у двох формах: семестрове оцінювання (семінарські заняття, тести, самостійна робота, модульні роботи) і підсумкове оцінювання (екзамен).

Успішне виконання завдання (тести, семінари, самостійна робота, екзамен) – отримання за роботу не менше 60% від максимальної оцінки.

Загальна сума балів – 100 балів (із них семестрове оцінювання – максимум 60 балів, підсумкове оцінювання (екзамен) – максимум 40 балів).

Після завершення Змістового модулю 1 проводиться модульна контрольна робота на лекції у вигляді тесту (використання знань, пов'язаних із певним періодом в історії аудіовізуального мистецтва, кіно-, телеоператорства (20 хвилин) – друга декада жовтня.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи:

а) відповідно до кількості правильних відповідей (кожні дві правильні відповіді дають 1 бал);

максимальна кількість балів – 7;

в) робота виконана охайно, допускаються лише дві можливості зміни вже зазначеного варіанту (всі наступні «відновлення» вважаються помилкою);

г) модульна робота виконується впродовж зазначеного часу – не більше 20 хвилин.

Самостійна робота – власний відеопроєкт (1 частина) у якому студент є відеооператором.

Оцінювання проєкту: максимальна кількість балів – 30, що складаються з таких компонентів:

а) чітко розписана концепція відеопроєкту, що всебічно враховує літературний сценарій, режисерський, монтажний план – 5 балів;

б) правильність зйомки – 5 балів;

в) оригінальність виконання та оформлення – 5 балів;

г) майстерність презентації – 5 балів;

д) грамотність (граматика, пунктуація, стилістика) виконання роботи – 5 балів. Якщо більше 5 помилок – проєкт НЕ оцінюється;

е) вчасне подання роботи на кафедру кіно-і телемистецтва – 5 балів, невчасне подання роботи – 3 бали.

Усі семестрові роботи (семінари, практичні заняття, самостійна робота) мають бути подані на кафедру або, за домовленістю з викладачем, надсилатися в Google Class у робочий час. На перевірку роботи викладачеві дається один робочий тиждень. Якщо студент з поважної причини пропустив семінар, практичне заняття, то він має право його відпрацювати впродовж 14 календарних днів з моменту проведення семінару, практичного заняття.

Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекційних та лабораторних/практичних занять і самостійної роботи

№ п/п	Номер і назва теми*	Кількість годин			
		лекції	практичні	семінари	Самостійна робота
3 СЕМЕСТР					
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ПРОФЕСІЯ КІНО-, ТЕЛЕОПЕРАТОРА					
1	Тема 1 Історія виникнення телебачення. Звук у телебаченні	2	7		12
2	Тема 2. Основи телебачення.	2	7		10
3	Тема 3. Історія кінооператорської професії і основні етапи розвитку кінематографу		8		12
4	Тема 4. Кінозображальні засоби кіно-, телеоператора		7	2	12
5	Тема 5. Зйомка методом відеозапису		7		12
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ВИКОНАННЯ ОПЕРАТОРОМ ПРИЙОМІВ ЗЙОМКИ З ВИКОРИСТАННЯМ ОПЕРАТОРСЬКОЇ ТЕХНІКИ					
6	Тема 6. Особливості роботи оператора у виробничо-технологічних етапах виготовлення ТВ програми, відеофільму, кінофільму		8		12
7	Тема 7. Операторський прийом зйомки – панорамування. Види та форми панорамувань		7	2	12
8	Тема 8. Техніки та вимоги до прийому зйомки панорамування		8		12
9	Тема 9. Основне операторське обладнання		8		10
10	Тема 10. Рух – як основний елемент природи кіно зображення		7		12
11	Тема 11. Творчі можливості операторської техніки в зображальному рішенні фільму		8		14
12	Тема 12. Динамічна камера. Внутрішньокадровий монтаж		7		12
13	Модульна контрольна робота 1		2		
4 СЕМЕСТР					
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. КІНООСВІТЛЕННЯ ЯК ОДИН З ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ В ТВОРЧОСТІ ОПЕРАТОРА					
14	Тема 13. Кіноосвітлення як один з основних засобів в творчості оператора	2	8		10
15	Тема 14. Робота зі світлом у павільйоні		8	2	12
16	Тема 15. Робота зі світлом в інтер'єрі		7		12

17	Тема 16. Робота зі світлом на природі		8		12
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. МАЙСТЕРНІСТЬ ОПЕРАТОРА ДОКУМЕНТАЛЬНИХ ФІЛЬМІВ					
18	Тема 17. Майстерність оператора документальних фільмів		7		10
19	Тема 18. Кінокадр - основа документального екранного твору		8		12
20	Тема 19. Зйомка події		7	2	12
21	Тема 20. Роль фону (задній план) у побудові кадру		7		10
22	Тема 21. Зйомка синхронних матеріалів		8		12
23	Тема 22. Документальні матеріали в ігрових фільмах		7		12
24	Модульна контрольна робота 2		2		
	ВСЬОГО	6	166	8	254

Загальний обсяг - **360 год.**

Лекції – **6 год.**

Семінари – **8 год.**

Практичні – **166**

Самостійна робота – **180 год.**

9. Рекомендована література

Основна:

1. Десятник Г.О. Бадіон С.В. Професія: звукорежисер кіно і телебачення. Тексти лекцій. Навчальне видання. КНУ ім.Т.Шевченка. Київ – 2019.
2. Галицький В.В. З історії об'єктивів з перемінною фокусною відстанню – Екранознавство. Вип. 3 // Збірка наукових та навчально-методичних статей [науковий редактор доктор наук із соціальних комунікацій Гоян В.В., редактор-упорядник Десятник Г.О.]. – Київ, Інститут журналістики КНУ, 2019. – 184 с. С. 74–81
3. Галицький В.В., Санніков Д.З., Філіпов В.К. Батьківщина повинна пам'ятати – Екранознавство. Вип. 2 //Збірка науково-методичних статей [наук. редактор проф. Горевалов С.І., редактор-упорядник Десятник Г.О.]. – К. : КНУ, 2017. – 131 с. С. 16–18
4. Галицький В.В. Художня глибина кадру як важливий елемент навчальної програми з кінотелеоператорства – Екранознавство. Випуск 4 // Збірка наукових та навчально-методичних статей [науковий редактор доктор наук із соціальних комунікацій, доцент В.В. Гоян, редактор-упорядник Г.О. Десятник]. – Київ, Інститут журналістики КНУ, 2020. – 206 с. С. 7–13
5. Десятник Г.О., Санніков Д.З. Естафета творчості (педагогічна діяльність кінооператора, професора Прокопенка О.Ю.) – Екранознавство. Вип. 3 // Збірка наукових та навчально-методичних статей [науковий редактор доктор наук із соціальних комунікацій Гоян В.В., редактор-упорядник Десятник Г.О.]. – Київ, Інститут журналістики КНУ, 2019. – 184 с. С. 38–44
6. Аліфанов О.А., Галицький В.В., Санніков Д.З. Кіно-, телеоператорство як комплексна навчальна дисципліна та деякі аспекти її викладання – Кіно-, телемистецтво як навчальна дисципліна і методика її викладання // Збірка науково-методичних статей [наук. редактор проф. Горевалов С.І., редактор-упорядник доцент Десятник Г.О.]. – К. : КНУ, 2016. – 185 с. С. 77–87

Додаткова:

1. Делёз Ж. Кино [Електронний ресурс]. <http://yanko.lib.ru/books/philosoph/deleuze-cinema-ru.pdf>
2. Деррида Ж. Кино и его призраки. [Интервью с Жаком Деррида]. <http://seance.ru/n/21-22/retro-avangard-zhak-derrida/kino-i-ego-prizraki/>
3. Дубініна О. Екранізація літературного твору: семиотичний аспект http://old.lingua.lnu.edu.ua/Foreign_Philology/Foreign_Philology/Philology_126/Philology126_1/articles/12Dubinina.pdf
4. Зонтаг С. Проти інтерпретації та інші есе [Текст] / С. Зонтаг; пер. з англ. В. Дмитрука. – Львів: Кальварія, 2006. – 320 с.
5. Кристева Ю. Семиотика. Исследование по семианализу М.: Академический Проект. 2013. — 289 с.
6. Лотман Ю. Семиотика кино и проблемы киноэстетики / Юрий Лотман. – Таллин: Ээсти Раамат, 1973. – 92 с.